

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI FUNCȚIEI PUBLICE A UNIUNII EUROPENE (Camera a doua)
13 decembrie 2012

Cauzele conexe F-7/11 și F-60/11

AX
împotriva
Băncii Centrale Europene (BCE)

„Funcție publică — Personalul BCE — Procedură disciplinară — Suspendarea unui agent fără reducerea salariului său de bază — Revocare a unei decizii — Dreptul la apărare — Acces la dosar — Motivare — Motivele unei decizii — Pretinsa neîndeplinire a obligațiilor profesionale — Culpă gravă”

Obiectul: Acțiuni formulate în temeiul articolului 36.2 din Protocolul privind Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene, anexat la Tratatul UE și la Tratatul FUE, prin care AX solicită, în prima cauză, înregistrată sub numărul F-7/11, și în a doua cauză, înregistrată sub numărul F-60/11, cu titlu principal, anularea deciziilor Băncii Centrale Europene (BCE) din 4 august 2010 și, respectiv, din 23 noiembrie 2010 prin care este suspendat din funcție

Decizia: Respinge acțiunile în cauzele conexe F-7/11 și F-60/11. Reclamantul suportă propriile cheltuieli de judecată și este obligat la suportarea celor efectuate de BCE.

Sumarul hotărârii

1. *Acțiune introdusă de funcționari — Interesul de a exercita acțiunea — Acțiune îndreptată împotriva unui act abrogat — Efectele abrogării și, respectiv, ale revocării (Statutul funcționarilor, art. 90 și 91)*

2. *Acțiune introdusă de funcționari — Agenții Băncii Centrale Europene — Cale de atac specială — Acțiune îndreptată împotriva deciziei de respingere a acestei căi de atac speciale — Admisibilitate (Protocolul privind Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene, art. 36.2; Condițiile de angajare a personalului Băncii Centrale Europene, art. 42)*

3. *Funcționari — Agenții Băncii Centrale Europene — Regim disciplinar — Suspendarea unui agent — Decizie a administrației adoptată fără audierea prealabilă a persoanei interesate — Lipsă a audierii imputabilă persoanei interesate — Legalitate (Condițiile de angajare a personalului Băncii Centrale Europene, art. 43)*

4. *Funcționari — Agenții Băncii Centrale Europene — Regim disciplinar — Suspendarea unui agent — Obligația de reintegrare — Limite (Condițiile de angajare a personalului Băncii Centrale Europene, art. 43)*

5. *Funcționari — Agenții Băncii Centrale Europene — Regim disciplinar — Suspendarea unui agent — Încălcarea principiului prezumției de nevinovăție — Inexistență*
(*Condițiile de angajare a personalului Băncii Centrale Europene, art. 43*)

6. *Funcționari — Agenții Băncii Centrale Europene — Regim disciplinar — Suspendarea unui agent — Drept de acces la dosarul de anchetă privind activitățile persoanei interesate — Limite — Încălcarea drepturilor fundamentale — Inexistență*
[*Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 41 alin. (2) lit. (b) și art. 48 alin. (1); Condițiile de angajare a personalului Băncii Centrale Europene, art. 43*]

7. *Funcționari — Agenții Băncii Centrale Europene — Regim disciplinar — Suspendarea unui agent — Cerința imputării suficient de verosimile a unei neîndepliniri grave a obligațiilor acestuia — Control jurisdicțional — Limite*
(*Condițiile de angajare a personalului Băncii Centrale Europene, art. 43*)

8. *Procedură jurisdicțională — Cheltuieli de judecată — Sarcină — Luarea în considerare a cerințelor de echitate — Obligare a părții care a căzut în pretenții — Instituție pârâtă care a apelat la serviciile unui avocat — Împrejurare care nu justifică plata de către instituție a onorariilor datorate*
[*Statutul Curții de Justiție, art. 19; Regulamentul de procedură al Tribunalului Funcției Publice, art. 87 alin. (2)*]

1. Un reclamant își păstrează interesul de a exercita acțiunea împotriva unui act abrogat, întrucât, spre deosebire de o revocare, o abrogare permite continuarea existenței, în privința destinatarilor actului vizat, a efectelor produse de acest act în perioada în care a fost în vigoare.

(a se vedea punctul 77)

Trimitere la:

Curte: 12 februarie 1960, Geitling și alții/Înalta Autoritate, 16/59, 17/59 și 18/59

Tribunalul de Primă Instanță: 13 decembrie 1995, Exporteurs in Levende Varkens și alții/Comisia, T-481/93 și T-484/93, punctele 46-48

2. O cale de atac specială, întemeiată pe articolul 36.2 din Protocolul privind Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene și pe articolul 42 din Condițiile de angajare a personalului Băncii, face parte integrantă dintr-o procedură complexă și nu constituie decât o condiție prealabilă pentru sesizarea instanței. În aceste condiții, concluzii îndreptate formal împotriva respingerii căii de atac speciale trebuie interpretate drept având ca efect sesizarea instanței cu privire la actul care lezează, împotriva căruia a fost introdusă acțiunea, cu excepția situației în care respingerea căii de atac speciale are un conținut diferit de cel al actului împotriva căruia a fost formulată.

(a se vedea punctul 78)

Trimitere la:

Tribunalul de Primă Instanță: 25 octombrie 2006, Staboli/Comisia, T-281/04, punctul 26

Tribunalul Funcției Publice: 18 mai 2006, Corvoisier și alții/BCE, F-13/05, punctul 25

Tribunalul Uniunii Europene: 21 septembrie 2011, Adjemian și alții/Comisia, T-325/09 P, punctul 32

3. Atunci când administrația trebuie să audieze o persoană înainte de adoptarea unei decizii, ea nu este obligată să amâne până la un moment nedefinit data audierii pentru ca persoana interesată să fie în măsură să participe la aceasta.

În consecință, în lipsa unei norme care să oblige administrația să abroge o decizie înainte de a iniția o nouă procedură de înlocuire a acesteia, un agent al Băncii Centrale Europene nu poate refuza, încălcând obligația de loialitate care revine oricărui agent aflat în serviciul Uniunii Europene față de administrația acesteia, să ia parte la audierea organizată de Bancă. Or, declinarea unei invitații de a participa la o audiere poate fi asimilată unei împrejurări excepționale care justifică adoptarea unei decizii de suspendare, în temeiul articolului 43 din Condițiile de angajare a personalului Băncii, fără ca persoana interesată să fi fost audiată. În această privință, Banca, atunci când adoptă decizia menționată, nu încalcă nici articolul 43 din Condițiile de angajare, nici, pe cale de consecință, dreptul la apărare, potrivit căruia oricărei persoane împotriva căreia este inițiată o procedură care se poate încheia cu adoptarea unui act care lezează trebuie să i se ofere posibilitatea de a fi audiată în mod util.

(a se vedea punctele 90 și 91)

Trimitere la:

Tribunalul de Primă Instanță: 5 decembrie 2002, Stevens/Comisia, T-277/01, punctul 41; 16 martie 2004, Afari/BCE, T-11/03, punctul 192

4. Atât timp cât decizia prin care un agent al Băncii Centrale Europene a fost suspendat din funcție în cadrul unei proceduri disciplinare nu a fost anulată de instanța Uniunii, administrația nu are obligația de a-l reintegra pe acesta. În consecință, cu excepția cazului în care agentul respectiv dovedește existența unui abuz de procedură, nu poate fi reproșată nicio nelegalitate administrației deoarece a acționat astfel încât agentul menționat rămâne suspendat din funcție.

(a se vedea punctul 92)

5. O încălcare a prezumției de nevinovăție nu poate fi constatată decât în prezența unor elemente de natură să demonstreze că administrația a decis, de la începutul unei proceduri disciplinare, să aplice, în orice caz, o sancțiune persoanei vizate.

Nu aceasta este situația unui agent al Băncii Centrale Europene suspendat din funcție în cadrul unei proceduri disciplinare. Astfel, posibilitatea oferită de articolul 43 din Condițiile de angajare a personalului Băncii de suspendare a unei persoane nu urmărește sancționarea acesteia, ci urmărește să permită administrației să adopte o măsură conservatorie pentru a se asigura că această persoană nu influențează ancheta în curs.

(a se vedea punctul 93)

Trimitere la:

Tribunalul de Primă Instanță: 18 octombrie 2001, X/BCE, T-333/99, punctul 151; 9 iulie 2002, Zavvos/Comisia, T-21/01, punctul 341

6. Deși administrația are obligația de a comunica persoanei vizate documentele pe care se întemeiază în mod expres pentru adoptarea unei decizii care lezează, nedivulgarea acestor documente nu poate conduce la anularea deciziei respective decât în cazul în care criticile formulate pot fi probate numai prin referire la aceste documente. În ceea ce privește o decizie a Băncii Centrale Europene de suspendare a unui agent din funcție, articolul 43 din Condițiile de angajare a personalului Băncii, care constituie temeiul competenței acesteia de a adopta o măsură de suspendare, condiționează aplicarea acestei dispoziții numai de existența, în privința agentului vizat, a unor acuzații de neîndeplinire gravă a obligațiilor sale profesionale, cu caracter suficient de verosimil. În această privință, în ipoteza unor acuzații privind achiziționarea unor articole a căror utilitate profesională este îndoielnică și a căror localizare nu a putut fi stabilită în mod clar, administrația nu poate fi criticată că nu a comunicat persoanei interesate documentele privind desfășurarea lucrărilor de investigare a activităților acesteia.

Banca nu încalcă nici articolul 41 alineatul (2) litera (b) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și nici dreptul la apărare al unui agent atunci când îi refuză acestuia accesul la dosarul de anchetă înainte de adoptarea deciziei de suspendare.

Cu siguranță, având în vedere dispozițiile articolului 41 alineatul (2) litera (b) menționat, un membru al personalului Băncii are dreptul de acces la informațiile deținute de Bancă și care îi pot permite să înțeleagă conținutul acuzațiilor de neîndeplinire gravă a obligațiilor sale profesionale, în scopul de a putea demonstra, printre altele, că faptele vizate nu intră în responsabilitatea sa, că nu sunt de o gravitate care ar justifica o decizie de suspendare, că nu au un caracter suficient de verosimil sau că sunt vădit lipsite de orice temei, astfel încât suspendarea membrului personalului în cauză ar fi nelegală. O astfel de interpretare a articolului 43 din Condițiile de angajare a personalului Băncii este de altfel în egală măsură coerentă cu principiul prezumției de nevinovăție, consacrat, în ceea ce privește persoanele acuzate, la articolul 48 alineatul (1) din cartă.

Cu toate acestea, potrivit chiar cuprinsului articolului 41 alineatul (2) litera (b) din cartă, dreptul oricărei persoane de acces la dosarul propriu se exercită numai cu respectarea intereselor legitime legate de confidențialitate și de secretul profesional și comercial. Or, printre interesele legitime care pot justifica confidențialitatea figurează necesitatea de a proteja eficacitatea anchetelor. Astfel, eficacitatea unei anchete poate fi redusă dacă accesul la toate documentele legate de aceasta ar putea fi acordat persoanelor vizate înainte de încheierea acesteia.

(a se vedea punctele 100-103 și 105)

Trimitere la:

Curte: 7 ianuarie 2004, Aalborg Portland și alții/Comisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P și C-219/00 P, punctele 73-75

Tribunalul de Primă Instanță: 3 iulie 2001, E/Comisia, T-24/98 și T-241/99, punctul 92; 12 septembrie 2007, Nikolaou/Comisia, T-259/03, punctul 242; 8 iulie 2008, Franchet și Byk/Comisia, T-48/05, punctul 255

Tribunalul Funcției Publice: 30 noiembrie 2009, Wenig/Comisia, F-80/08, punctul 67

7. Deși articolul 43 din Condițiile de angajare a personalului Băncii Centrale Europene condiționează aplicarea acestei dispoziții numai de existența, în privința agentului vizat, a unor acuzații de neîndeplinire gravă a obligațiilor sale profesionale, este totuși necesar, pentru suspendarea unui agent, ca acuzațiile formulate la adresa lui să aibă un caracter suficient de verosimil.

Având în vedere larga putere de apreciere de care dispune Banca potrivit articolului 43 menționat pentru adoptarea unei măsuri de suspendare, din moment ce un agent face obiectul unor acuzații suficient de verosimile de neîndeplinire gravă a obligațiilor sale, nu este de competența instanței Uniunii să determine dacă ar fi fost mai oportune alte măsuri.

(a se vedea punctele 137 și 149)

Trimitere la:

Tribunalul Funcției Publice: Wenig/Comisia, citată anterior, punctul 67

8. În cadrul luării în considerare a cerințelor privind echitatea în temeiul articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului Funcției Publice, a admite că un reclamant nu ar trebui să suporte onorariile și cheltuielile cu avocatul ale instituției pârâte pentru motivul că aceasta ar fi putut să fie reprezentată de serviciul său juridic ar avea ca efect reducerea efectului util pentru această instituție al articolului 19 din statutul Curții de Justiție, potrivit căruia instituțiile – termen care trebuie înțeles ca vizând în mod mai larg și organele, oficiile și agențiile Uniunii – au posibilitatea de

a fi asistate de un consilier sau de un avocat. În orice caz, un astfel de argument este legat de caracterul indispensabil al cheltuielilor efectuate de această instituție, problemă care poate fi ridicată, dacă este cazul, în cadrul unei proceduri de stabilire a cheltuielilor de judecată, dar care nu are nicio incidență asupra aspectului dacă o parte care cade în pretenții trebuie obligată la plata cheltuielilor de judecată în întregime sau în parte.

(a se vedea punctul 164)

Trimitere la:

Tribunalul Funcției Publice: 27 septembrie 2011, De Nicola/BEI, F-55/08 DEP, punctul 26